IANI PELVSII
CROTONIATAE
HYMNORVM
LIBRI DVO

AD CLEMENTEM VIII
Pontificem Opt. Max.

Ex libris Mon. S. Pudentianae de urbe

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBL. S. PVDEN. DE VRBE

Parmæ Typis Eraſmi Viothi, M. D. C II.
Permiſſu Superiorum.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Ad candidum Lectorem.

Amice Lector hymnos
Peluſij poëtæ
Qui lectitas, putato
Non hos venire ab vndis,
Quas filius Meduſæ
Olim vngula profudit:
Alto ſed à Latymno
In quo Crotoniatæ
Muſas nouem citabant
Ad Orphei cicutas,
A Phaſidis fluento
Ad vſque amœna Tempe
Queîs vexit Argonautas
Pellem auream ferentes.
Non tu Catullianos
Habebis hic lepores,
Nec plectra Horatiana,
Nec Pindari canorem,
Aut mel Anacreontis,
Sapphuſue cantiones:
Peluſij ſed odas,
Non Atthidas olentes
Maronis, aut Homeri:
Sed proprios odores:
Quos muneri dat illi,
In ſede Vaticana.
Qui res gerit, vicemq;
Chriſti omnium ſatoris:
Cunctiſq; ſemper idem,
Ius dat ſuum cuique:
Ac flamines Diales
Explorat æqua amuſſi:
Quot nouit imperitos,
Nec vtiles popello,
Eccleſiæq; matri,
Expungit, atque ſubdit
Illis peritiores:
Qui ſanctitate vitæ,

Et

Et moribus probatis,
Scientiaq́, ſicut
Sol ſplendeant in orbe.
Eius ſedile fulcit
Suada mellilinguis,
Et puritas, fidesq́,
Coniuncta cum pudore,
Sceptrisq́, quæ ſueuit
Manu tenere, iuſta
Aſtræa virgo in omneis.

AD CLEMENTEM VIII.
Pontificem Opt. Max.

Monarcha mundi Maxime Pontifex
Petri beato qui in ſolio ſedens,
Vtroque ſub polo iacenteis
Chriſtigenas moderaris æquis
Iuſſis, & idem per bene conſulens
Paci, luporum paſtor ab impetu
Defendis agnos, & ſalubri
Pabulo alis, vigilante ocello,
In Vaticana ſede repoſita
Negotiorum mole, precor meos
Sumas vt hymnos fronte lęta,
Atque legas ſtomacho libenti:
Non ſunt vt illi, numine quos Dei
Vates repleti, Cęlicolum patri
Per arua. & vrbeis perſonantes,
Dulciſonis cecinere chordis.
Has noſtra Clio non valet aſſequi
Sublimitates: debilibus modis
Te laudat: audi quæſo noſtræ
Sancte Pater citharæ canorem.
Geſtare ſi te Pierijs equis,
Ala aut cycnea non potero, ut volo,
Qua ſurgit, occiditq́, Titan,
Dans populis, adimensq́, lucem:

Dicam Camænis parua ſonantibus,
Quas non Gelonus ſentiat vltimus,
Aut Bactra: ſed potor Neæthi,
Crathidis, & Sybaris colonus.
His forſan odis Sequana, vel Padus,
Vel tauriformis perſtrepet Aufidus,
Vel Tibris, Vrbem qui quieta
Mordet aqua ſinuoſus amnis.
Natura paruas mi dedit ingeni
Vires: & orbis dicere Principem
Me Delius vetat: canendo
Ne minuam Egregios honores.

CLEMENTI OCTAVO Pontifici Opt. Max.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Ianus Peluſius Crotoniata felicitatem.

POTVISSEM Beatiſſime Pater ad Sanctitatem tuam mittere parodias in Odas, & Epodos Horatij Flacci, ſuperioribus diebus à me Romę compoſitas: potuiſſem eidē dono dare nonnulla epigrāmata Gręcorum authorum: quæ non ſine ſumma contentione, aſſiduo ſtudio, & improbo labore Latinitate donaui. Sed hæc munuſcula non mihi videbantur eſſe tui ſtomachi, nec tanto Pontifici conuenire. Qui à rebus profanis alienus, nihil aliud quam ſanctitatem ſpirat, & noctes & dies toto animo, & ſtudio omni incumbit in hanc curam: vt ſacerdotes huius ætatis non ad ſeuerani Ariſtarchi ſtateram pendat, ſed quadam recta, iuſta, & moderata trutina examinet, vt imperitis (quorum vbique magna eſt copia) tanquam tanta prouincia indignis ſubmotis, non modo rebus ſacris, & diuinis miniſterijs interdicat: ſed etiam eoſdem ſacerdotij fructibus, & cenſibus tandiu priuet, quandiu alijs precepto ribus ſe recoquendos dati, peritiores fiant, atque huiuſmodi ferendo oneri apti, & idonei eſſe exiſtimentur. Quod opus ipſe vſque adeo laudo, & admiror, vt ſine vlla controuerſia, & bonitate cauſæ, & vtilitatis vbertate, audeam præponere omnibus operibus, quæ à Pontificatu Diui Petri ad noſtra hæc vſq; tēpora multi Max. & Opt. Pontifices egregia cum laude, & ſanctorum virorum applauſu fecere. Quid enim Deus bone, hoc examine iuſtius? quid honeſtius? quid laudabilius, & glorioſius aut dici, aut inueniri poteſt? Creſcet poſthac mihi crede, creſcet in Eccleſia DEI litteratorum virorum

numerus. Quippe omnes quum certo ſcierint, propoſitá eſſe prẹmia virtutibus, ſtudiorumq; labores honoribus, & ſplendore decoratum iri, ſacris litteris multo diligentius quam antea operam dabunt: atque obnixe enitentur, nè longo interuallo in hoc præclariſſimo laudis, & vtilitatis ſtadio ab alijs relinquantur: poſtremiq; non ſine ſpectatorum riſu, ac potius ſibilis, & conuiciò ad metam veniant. Multi quoq; (niſi fallor) ex Lutherianis quum viderint Summum Pontificem bona Eccleſię viris bonis moribus, & litteris præditis largiri, anteactæ vitæ palinodiam canent, & ad ſacroſanctam ſedē Apoſtolicam, vnde prius temere diſceſſerant, nimium pie, & feſtinanter reuertentur. Quod ſi fiet: nos, & poſteri noſtri hęc oīa tibi accepta referemus, & non æque ac ſanctiſſimum numen venerabimur in terris. Qui primus omnium (quod in ſumma laude ponendum puto,) huius examinis ſaluberrimi author, & inſtitutor fuiſti: primusq; omnium, poſt hominum memoriam inuētus, qui cornicum oculos (vt dicitur) confixeris. Quis vnq̄ niſi iniquus, & peruerſus iudex æquum eſſe cenſeat, vt Epiſcopo rerum ſacrarum imperito, & nihil quod ad ſui gregis ſalutem pertineat, ſciēti, Chriſti oues cōmittantur? quas neq; pabulo ſcientiæ paſcere, nec à luporum impetu, & inſidijs tueri, & defendere poterit. Huc accedit: quod quum aliqua (vt ſolet) inter ſuum populum ſuboritur de aliqua re cōtrouerſia, & ipſe per ſe propter inſcitiam, & iuris ignorationem eam dirimere non poteſt: neceſſe eſt, alieno ſtet iudicio: quod ſi malitia, & iniquitate iudicis diſtortum, & prauum fuerit: multi immerito cauſa cadent, & nō ſine magno rei familiaris dāno, incommodo, & detrimento ad litis æſtimationē condemnabuntur. Perge obſecro Beatiſſime Pater hęc incępta populo Chriſtiano tàm vtilia, & neceſſaria ad optatum finem perducere, & ſuſceptum examinis munus feliciter explere. Nam præterq̄ tuis laboribus S. R. & Catholicæ Eccleſiæ dignitas, ſalusq; parietur: ipſe paſſim à bonis, & doctis viris ſummis laudibus in cęlum fereris. Quæ.n. tàm immemor poſteritas? quæ tàm ingratæ litteræ reperientur? quę huius rei memoriam non immor-

talitatis

talitatis memoria proſequantur? Si cæteri qui non ſine Dei omnipotentis numine futuri ſunt Max. Pontifices, tua veſtigia ſequi voluerint: Chriſti Eccleſia paucis abhinc annis ſacerdotes doctos, probos, & eruditos vbiq; gentium habebit; & populi qui ſub eorum ſunt diœceſi, & ditione, inſtituentur, atque erudientur ad ſanctorum Apoſtolorum inſtituta: ſemper peruenient ad frugem: & à uia Domini non aberrabunt. Quum igitur hæc cum animo meo volutarem, non alienum à propoſito eſſe iudicaui: ſi meos hymnos tuo ſanctiſſimo nomini nuncuparem. Ad id currentem (vt aiunt) me incitauit diſcipulus meus ODOARDVS FARNESIVS, Princeps Sereniſs. & S.R.E. Cardinalis Ampliſſimus. Qualeſcunq; ſunt, (quę tua eſt humanitas) lęta fronte accipe, & ſi meritis Beatitudinis tuę non reſpondent: rei pretium animo pēſabis. Nam ſi quis aliquid ſanctitate tua dignum ſcribere voluerit: illud ex Ciceronis, aut Vergilij officina ſumat oportet. Si minima quauis ſignificatione tibi gratos fuiſſe ſenſero; componendis ſanctorum virorum hymnis me nauiter accingam: & Sanctitati tuæ vt par eſt, humiliter conſecrabo. Te Deus Opt. Max. fortunet. & quod Chriſtianæ Reipub. bonum, fauſtumq; ſit, diu ſeruet incolumem. Vale. Parmæ. ex ædibus Farneſianis nonis Auguſti. Anno ſalutis humanæ 1592.

AD CLEMENTEM OCTAVVM
Pontif. Opt. Max.

Implorent alij vates ad carmina Phœbum;
Atque Hippocrenes labra liquore rigent:
Tu mihi tu CLEMENS *vires, animumq; miniſtra,*
Materiamq; meis ſuggere carminibus.
Non ego bella cano Troiæ, nec fulmen Amoris,
Quo iuuenes Cypris ſauciat, atque nurus:
Deiparam celebro genitam ſine labe Mariam,
Quæ fuit & Chriſti filia, ſponſa, parens.
Canto etiam Chriſtum paſſum per vulnera mortem
Pro genere humano ſtipite in arboreo:
Talia ſi non ſunt mea carmina: qualia CLEMENS
Debent eſſe: meum ſuſcipe quæſo animum.

AD CLEMENTEM OCTAVVM
Pontificem Opt. Max.

Aetate noſtra Maxime Pontifex
Ni natus eſſes, Mehercule funditus
Intercidiſſent res virorum,
Quot Latios habitant penates:
Sic ſæuiebant rura per omnia
Orti nefandis patribus exules,
In tecta ferrum, matris ignem
In Cereris ſegetem ferentes.
Sicariorum turba rebellium
His ſe Typhœis iunxerat, & viri,
Lauerna quot gaudens tenebris,
In ſcelera exitioſa trudit:
Auſi Latinis excidium vrbibus,
Et comminari vincla Quiritibus,
Epiſcopos necare, & atris
Templa Deûm ſcelerare flammis.
Sic & Gigantes Cœlicolûm patri
Mouere bellum, cominus, & manu
Vt frangerent domos Olympi,
Montibus impoſuere montes.
Iſthæc ſed illis res ſecus accidit:
Aduerſus hoſteis namque gerentibus
Dis arma: dextera rubente
Ad Stygias tenebras adegit
Qui cuncta Chriſtus numine temperat.
Supreme Princeps haud aliter tua
Hos ſuſtuliſti vi Procruſtes:
Exitio eripiens colonos,
Et tuta reddens ciuibus oppida.
Partim prehenſi Carnificis manus
Senſere: partim cęſi: in aruis
Vulturibus iacuere pręda.
Iacta hæc futuri Max. & Opt.
Non abſque Diuûm numine Præſules,
Si perſequi volent: carebit
Auſonis illuuie Latronum.

Sic ſpero fiet. namq́; Vicarij
Chriſti, hæc obibunt munia fortiter:
Omneis & inſanos tumultus
Martis, ab Oenotria fugabunt.
Si liberares turbine Galliam
Regis, ſceleſtam qui ſapit hæreſim
Vgonis: & Lutherianos
Protegit auxilijs Eliſæ,
Atque in fideles ſęuior in dies
Surgens, atroci grandine deſtruit
Vrbeis, & agros, lęta gentis
Otia Galligenæ inquietans.
Paſſim videres cuncta per oppida
Signata ſcalpris marmora publicis,
Tibi erigi in cauis theatris,
Temporibus peritura nullis.
Fames Gelonos viſere geſtiens,
Cum peſte noſtris e regionibus
Seceſſit: horreiq́; cellas
Frugibus agricolæ replerunt.
Nunc glorioſo examine flamines
Perpendis omneis: an bene nouerint
Secernere a ſacris profana,
Aera vel a madidis lupinis.
Quot ipſe certo iudicio, parum
Rebus ſacrorum noſcis idoneos,
Vt noxios rudi popello,
Eijcis e domibus Deorum,
Prudentiores ſubſtituens viros:
Qui ſancta Chriſti dogmata calleant,
Suos & agnos vſque paſcant
Gramine per ſyluas ſalubri.
Vt falce ramos truncat inutiles,
Feraciores ſector vt inſerat:
Ineruditos ſic miniſtros
Ipſe domo á Superûm repellis,
Vt doctiores non ſine gloria
Illis reponas: Barbariem amputans,
Regnare fana per ſacrata

Non

Non ſinis inſciti.e magiſtros.
Deliberandum ſi graui, & ardua
De re: imperiti quo poterunt modo
Gryphos, & ambages iniquas
Ingenio reſecare craſſo?
Ad ſcitiores tunc opus eſt, eant,
Et quicquid illis ſuggeret ingeni
Vis, exequendum: quod probroſa
Sępe fuit Dominis ruina:
Hi quippe tales ſi male conſulunt,
Quod ſæpe multis contigit: admodum
Res turbulentas machinantur,
Atque Chaos reuocant vetuſtum.
Sacras per ædes progenies noua
Ibit, niuali mundicie nitens,
Hos tute flaminum noualeis
Sic premis aſſiduus ligone.
Non rura poſthac carduus, aut ſilex
Noſtra occupabit, vel rubus hiſpidus:
Nec lappa ſurget, cariceſq́,
Aſſuetæ ſegetem necare.
Virtute Diuûm macte potentium,
Si tu ire perges quo pede cæperis:
Certe omnis Auerruncum acerbæ
Te inſcitiæ indigetabit ætas.
Si Muſa, Flacci non renuet tuo
Crotoniatæ tendere barbiton,
Vel te Deorum cętibus inſeret:
Vel canet Aonio ſub antro.

IANI PELVSII
Crotoniatæ hymnorum Liber Primus.

AD CLEMENTEM VIII. Pontificem Opt. Max.

AD IESVM CHRISTVM DEVM, ET Dominum noſtrum.

PATRIS poteſtas ſumma, ſumma gloria,
Amorq́; ſummus, optime
Regens Ieſu cuncta trino numine,
Quæ Sole ſunt ſub aureo,
Tibi hoc poëma conſecratum ſuſcipe
Manu (vt ſoles) pijſſima:
Et me morantem Mortis hac in flebili
Valle, adiuua ſeruum tuum.
Stupenda res, myſterium mirabile,
Nullis tacendum vatibus:
Quem non micantis alta cæli regia
Capit, nec vnda Nerei,
Nec vaſta tellus, nigra nec Ditis domus,
Nec ætheris tractus: capit
Maria virgo: ventre nec læſo Deum,
Hominemq́; te parit ſimul.
Quid huic puellæ par vigere Cælites
Videtis alto in æthere?
Soli ſed illa conditori maximo,
Atque optimo cedit Deo.
Benigne Chriſte pro ſalute gentium
Deſcendis ad terram e polo,
Atque hic tot amplis editis miraculis,
Aegrisq́; ſanis redditis,
Non abſque falſo teſte, falſo & crimine,

Morti

Morti a Pilato traditus,
Conſcendis aram ſponte duri ſtipitis,
Atque immolatus: ſanguinem
Fundis ſacerdos idem, & idem victima,
Homo idem, & idem tu Deus,
Licetq́; captum Mors haberet in manu,
Tenere non potuit tamen,
Quin tertia die reſumpto corpore,
Reſurgeres à mortuis.
Sic expiatis ſeculis: ſic Dæmone
Victo: & ſubacto Tartaro:
Ferum Draconem præda adempta e faucibus,
Ligas catenis igneis,
Ferensq́; tecum ſpolia opima, denuo
Ad aſtra victor deuolas.
Stipatus hic Heroibus cæleſtibus,
Ad dexteram ſedes Patris:
Tuoq́; iure cum parente compare,
Et Spiritu ſanctiſſimo,
Quæ ſunt in aſtris, quæque ſunt in æquore,
Et toto in orbe temperas.
Hinc ter quaterq́; quæſo ſupplex, reſpice
Tuum fidelem ſeruulum:
Cor ſcinde: noſtra e mente pelle nubila:
Maliq́; tolle ſemina:
Non valeo tot moleſtijs emergere
Orbatus auxilio tuo.
Benigne Ieſu me pietate pro tua,
Tuoq́; ſancto numine,
Ab imminente libera periculo
Damnationis perpetis;
Tibi ore mundo, corde mundo millies
Pſalmos, & hymnos concinam:
Viamq́; rectam cautius terens, meum
Stratum rigabo lacrymis:
Totus beatæ Ternioni deditus,
Calebo ſpe cæleſtium:
Orbisq́; ut hoſpes dona ſecularia
Fluxa, & caduca negligam.

In

In diem Annunciationis Beatæ Virginis.

Quum noſtra mater Eua
Peccat, Draconis aſtu
Decepta: editq́, Adamus
Quam non licebat eſcam:
(Immane) non merentes
Nexu ligant nepotes
Mortis: ſcelusq́, patrant,
Quod non lauaret æquor:
Nec victimæ expiarent
Quot terra nutrit vſquam.
Deus ille qui creauit
Et plauſtra, & aſtra, vaſto
Ac cuncta quæ videmus
In orbe homunciones,
Miſeratus hanc ruinam,
Demittit e nitente
Aethra Angelum beatam
Ad Virginem Mariam:
Quam legit inter omneis
Sanctiſſimas puellas,
Quæ ſponſa, nata, mater
Sui parentis eſſet.
Qui miſſus eſt olympo,
Mandata fert ſuperni
Parentis, & nitore
Puro replet penates,
Atque inquiens, ſalutat.
O gratiæ ter amplæ
Maria plena, & omneis
Inter beata matres,
Sis ſalua ter, quaterq́,
Volente patre ſummo,
Rerum omnium poteſtas
Cui tradita eſt in alto,
Ac cuncta dat moueri,
Edes virum, Deumq́
Qui ſeculis tot ante
Promiſſus a Sibyllis,

Et vatibus ſuperbo
In Dauidis ſedebit
Throno, regetq́; mundum,
Aequalis æuo, & annis
Potentiaq́; patri.
Sed quid tremiſcis? o ſis
Fortis, metuq́; parce,
Manebis ipſa vt ante
Intacta virgo: Sancto
Nam Spiritu repleta,
Natum dolore nullo
Edes, erisq́; mater
Tui parentis: vnus
Qui rite patris iram
Placabit, & tenebris,
Sæuoq́; dente Ditis
Quum liberabit vrbeis,
Mortaliumq́; gentes,
Suo abluens cruore
Peccata fęda mundi:
Ad celſa ſcandet aſtra,
Et hic patris ſupremi
In cuncta ſecla, & annos
Ad dexteram ſedebit
Rubore tincta vultum
Pudica virgo, ſubdit.
O rex, paterq́; Diuûm
Ancilla ſum, libenter
Quod imperas, faceſſam.

In diem natalem Chriſti Dei, & Domini noſtri.

In otio profundo
Quum totus eſſet orbis,
Nec milites ad arma,
Et bella Mars vocaret,
Ferretq́; nauta merces
Pacata per profundi,
Araret & colonus
Paterna rura bobus,

Belli metu fugato.
Auguſtus ille Cæſar,
Summus monarcha rerum,
Tantæq; pacis author,
Iani fores Quirini
De more clauſit: horror
Cum bellico tumultu
Conſtrictus eſt ahenis
Nodis: tulitq; legem.
Vt quiſque, ſiue diues,
Seu pauper eſſet, abſque
Mora ederet, daretq;
Nomen ſuum, genusq;,
Modumq; vitæ, & artem.
Conſorte cum Maria
Statim ſenex Ioſeph
De Nazare viretis,
Ad priſca tecta Bethles
Contendit, & quietem
Sperans viæ, & labori,
Maiore ſe tumultu
Inuoluit, atque cura.
Nam nulla quum vacaret
Domus: locusq; nullus
Pateret hic, & illic:
Ducente patre ſummo,
Seceſſit inde in antrum
Haud hinc procul remotum.
Hic coniugi grabatum
Diſtendit, & ſopori
Feſſos relaxat artus.
Sed cuncta quum ſilerent
Obſeſſa noctis vmbris,
Deſcendit agmen alto
Cæleſtium, ſuperq;
Domuncula, canoro
Pæana cantat ore,
Impletq; cuncta luce.
Queîs mota virgo ſurgit,

Atque

Atque Angelos canentes
Cum gaudio intuetur:
Iunone nec vacata,
Quæ partui præſſet,
Fit mater abſque nullo
Dolore: (mira dictu)
Manens vt ante virgo
Illæſa, bos aſellus
Puerum fatentur eſſe
Deum, ſuumq́; regem,
Genuq́; flexo adorant:
Orisq́; flatu vterque
Iacente de puello
Vim frigoris repellit.
Spelunca plena dumis,
Et bobus apta tantum,
Cęleſtibus repletur
Choris: Deoq́; alumno
Sublimis, æquat aulas
Regum potentiorum.
O ruſticos beatos
Queîs miſſa vox ab aſtris,
Deo polis in altis
Sit gloria: & reuiſat
Pax alma in orbe gentes,
Eſt recta queîs voluntas.
Quin Angelus colonos
Supra modum pauentes
Per arua luce viſa,
Solatur ore miti.
Virtute macti, abite
Pulſo metu ad cauernam,
Vbi ortus abſque labe
Seruator ille Chriſtus,
Ex virgine eſt Maria.
Qui patre cum perenni
Perennis aſtra torquet,
Deusq́; trinus vnus
Totum gubernat orbem.

Hinc

Hinc ergo abite, nunquam
Vos certa ſigna fallent.
Præſepe dat puello
Cunas, ſenex verendus
Cum matre iunctus aſtat;
Hinc bos, & hinc aſellus
Ipſum halitu fouere
Gaudent, pieq́ adorant.
Hæc Angelus locutus,
Cælum petiuit. Illi
Procul metu remoto,
Monſtrata tecta iuſſi
Curſu petunt citato:
Feruntq́ dona: oliuas,
Et caſeos recentes,
Vuas, fauoſq́ mellis,
Viamq́ quum vorarunt
Nullo labore, natum
Puellulum beata
Videre cum parente,
Et ſupplices adorant;
Vnaq́ voce cuncti
Deum fatentur eſſe,
Regemq́, honore dignum
Mortalibus negato.
Inſtare tum cicutas
Cępere, & ore dulces
Iactare more priſco
Ad aſtra cantiones.
Dixere deinde Chriſto
Vale vltimum, Mariæ,
Seniq́: & inde lęti
Ad villulam reuertunt,
Suiſq́ cuncta narrant,
Quę cum ſtupore multo
Videre nocte in antro.

Circumciſio.

Virgo candidior niue,
Amicta ſtellis tempora,

Soliſq; luce purior,
Aræ fer puerum tuum.
Iam cultrum, & pateram parat
Caſtus ſacerdos, legifer
Vt ipſe Moſes imperat,
Quod non efficere eſt nefas.
Iam præputia ſcindere,
Illiq; nomen indere
In æde ſacra conuenit:
Vt cuncti Iſacidæ ſolent.
Quamuis ſit genitus patre,
Qui cuncta nutu temperat
In terra, in aſtris, in mari,
Et patri ſit ſimilis puer
Aeuo, viribus, indole,
Sed quando factus eſt homo
Virtute ſancti Spiritus,
Virgo ex viſceribus tuis,
Fas quæ ſunt hominum, ferat.
Deflebit ictus cuſpide,
Sed fletus hic erit breuis:
Suget rurſus & vbera.
Anni principio noui
Lux it diei clarior,
Orbiſq; terræ geſtiunt,
Et Soles melius nitent:
O ſanctiſſima Virginum
Maria, quæſo filium
Dum flamen implet munia,
Auferri patere e ſinu.
Cernis quot patimur probra?
Regnator Orci Iupiter,
Humana corda perpetim
Vexat mille vafer modis.
Nos contagia debiles
Reddunt Adami, & coniugis
Euæ, nec hoſteis vincere
Bello poſſumus impares.
Sed Chriſtus populi ſalus,

Culpam cruore diluens
Patrum priorum, poſteros
Tantis eripiet malis.
Nam victo Sathana, & fera
Morte : in beatis ædibus
Aeuo fruemur perpete
Vitæ participes bonæ,
Et puri ſceleris viri.
Hæc nos manebunt præmia:
Pijsq́, Chriſtus gentibus
Aetrnam requiem dabit.

Tres Perſarum Magi.

Quum Reges Arabum, Deum
Nouere ab orto ſydere
Splendente Sole purius
Natum Bethlemico in ſpecu,
Se dant protinus ad viam,
Stipante turba plurima
Sequentium ſatellitum,
Et magna Procerum manu:
Vt par regibus inclytis,
Altoq́, claris ſtemmate:
Lętiq́, ſtella præuia,
Contendunt dromadarijs
Ad ſacras Solymæ domos.
Hic de puello principe
Quærunt, ſed ignis abditur
Qui illis dux fuerat viæ:
Docti clarius indicant
Hoc auſpices, & augures:
Magi triumphant gaudio,
Aulamq́, haud mora, regiam
Linquunt perfidi, & impij
Herodis: & recta petunt
Bethlęa tecta, & igneum
Rurſus conſpiciunt iubar.
Quum ventum tuguri ad fores,
Repente flamma ſubſtitit

Super recuruo fornice,
Sub quo natus erat Deus.
Extemplo ſubeunt caſam,
Videntq́, cum puerpera,
Quem quæritabant Principem,
Inter quadrupedes duos:
A queîs non procul aſſidet
Senex Ioſeph: munera
Sunt myrrha, thus, & fulgidum
Aurum, quæ puero in manum
Præbent poplite ſupplici,
Illumq́, adorant: cœlitus
Sed nocte docti, ne feri
Regis ſceptra reuiſerent,
Chriſtum perdere qui dolo
Parabat ignarus Dei,
Mox calle quiſque deuio
In ſedes redeunt ſuas.

Infantes ab Herode occiſi.

At o creator omnium rerum Deus,
Cœliq́, rector, & ſoli,
Quid iſte fert tumultus? aut quæ milites
Erinnys armat in gregem
Infantium? Gradiuus arma concitat
In pace ſumma, & otio:
Non hoſtis vrbem cingit, aut predas agit,
Vicina vaſtans prædia:
Iuſſu ſatelles impij regis furit,
Impletq́, Bethlen ſanguine,
O per ſupernum cuncta qui videt Deum,
Ab ætheris cacumine,
Deſiſte cœptis talibus: manum moue
A re profana, & barbara:
Tyranne ſæuis anguibus nocentior,
Vrſaq́, fœta immanior,
Quid vt leæna ſauciata cuſpide,
Toruo intueris lumine
Pubem innocentem? quid miſer patras ſcelus
Nulla expiandum victimal

Eſt

Eſt natus infans, qui ſedebit in throno
(Vates vt aiunt) Dauidis:
Iam ſydus ortum extrema ab vſque Perſide
Treis duxit huc reges Magos:
Illiq́ magna pertulere munera:
Palamq́ regem dictitant.
Caput tiara cinctus, & ſceptrum manu
Herode viuo, & ſoſpite,
Tenebit infans? iura dicet gentibus
In oppidis Iudaicis?
Eiectus ipſe regno, & exul, imperi
Priuatus omni gloria,
De plebe vt vnus metiar pedes viam?
Abiectus, & nihil potens?
Hoc abſit omen. per Deos mallem mori,
Quam tale fatum perpeti.
Tollatur infans: liberet regem metu:
Et noſtra ſceptra floreant.
Sed quando quis ſit ille non noui puer,
Nec quos penates incolat.
Cędantur omnes: ille fortunæ paris
Hunc ſortiatur exitum
Cum cęteris infantibus. quid attinet
Regem pauere? quum queat
Ab imminente ſe periclo liberans,
Metuq́ tanti turbinis,
Inter clienteis, intra & vrbis mœnia
Feliciter conuiuere?
Cędantur omnes: quos biennes nouerint
In vrbe Bethles editos:
Vrbsq́ ipſa fuſo tota inundet ſanguine,
Quæuisq́ mater lugeat
Suos puellos, immerentes ædibus
In patrijs letho datos.
Hæc dicta miles audiens, ferrum rapit,
Petitq́ recto tramite
Bethlęa tecta: hic innocentes liberos
Occidit in matris ſinu:
Illidit ille muro: at ille faucibus

 Preſſ.s,

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE III NAPOLI

Preſſis, vt angues ſtrangulat:
Pars enſe maior vulnerata concidens,
Cruore fędat atrium.
Nil verba matrum, nil patrum iuuant preces:
Parcit ſatelles nemini.
Sic vrbe capta ſæuit hoſtis in mares,
Et fœminas ferocior:
Leoq́; tauros prata per virentia
Diſcerpit ore, & vnguibus.
Vt vt libet Tyranne cęde paruulos;
Non attamen cędes Deum:
Euadet ille ad arua, quæ Nilus rigat
Septemfluis meatibus.
Reuerſus inde, cęſa ad aras victima
Seruabit humanum genus
A Ditis vmbris: & beatis gentibus
Cœli recludet ianuam.
At tu peribis cum tuo magno malo,
Ibisq́; recta ad Inferos:
Quæ regna tantum ſunt Deorum Manium,
Luciſq́; Solis indiga:
Hic in Gehenna cum ſodalibus tuis,
Et militum cohortibus,
Torqueberis Plutonis a lictoribus
In ſeculorum ſecula.

In diem, qua Dominus noſter Ieſus Chriſtus eſt mortem paſſus.

Hæc eſt dies, Ieſu
Qua gentium redemptor
Es pro ſalute noſtra,
Paſſus graues dolores,
Cruciſq́; ligna portas,
Vbi manus, pedeſq́;
Confixus, eleuaris
Inter duos latrones:
Mortemq́; morte vincens,
Nobis habere donas
Aeterna dona vitæ.
Nam Tartari e profundi

Nos

Nos eripis tenebris,
Cæliq́ tecta pandens,
Nos impium, malumq́
Euæ genus reponis
In ſedibus beatis.
Pietas ſtupenda, magnus
Tu rex, paterq́, Diuûm,
Vis vilis eſſe ſeruus,
Viçemq́ ferre noſtram,
Et pro ſalute tandem
Hominum mori libenter.
Dum mente tanta mecum
Iſthæc voluto: tecum
Et tollere, & ſubire
Crucem peropto, teq́,
Per vulnera, & dolores
Dominum ſequi, Deumq́.
Sine te poteſt olympi
Intrare nemo ad arcem:
Sine te maneret omneis
Aeterna pœna mortis,
Locusq́ morte peior.
Ergo benigne Ieſu,
Si te requiro ſolum,
Tuumq́ adoro numen
Supplex in æde ſacra,
Per ſpineam coronam,
Plagasq́ quas tuliſti,
Iſthac die profani
In atrio Pilati,
Per ſtipitem verendum
Crucis, tuamq́ mortem,
Dignare me miſellum
Tua domo, tuiq́
Regno patris ſupremi.

Finis Primi Libri.

IANI PELVSII
Crotoniatæ hymnorum Liber Secundus

AD CLEMENTEM VIII Pontific. Opt. Max.

Ad candidum Lectorem.

AMICE Lector munere qui Deûm
In Vrbe ſueſti Pindaricum melos,
Horatianas & Camœnas
A tenero canere vngue, noſtras
Precor papyros perlege quo ſoles
Vultu ſereno. ſic tua Pontifex
Summus ſecundet cępta CLEMENS,
Teq́, oculo aſpiciens amico
Sublimiores euehat ad gradus,
Magnis ſacrorum non ſine præmijs.
Peluſij noſces labores,
Cum Lyricis modulis & hymnos,
Dum torret agros ſtella Caniculæ,
Capraſq́, paſtor cogit ad arbutos,
Quos fecit ora in Ciſpadana,
Præpropero calamo ſub vmbra.
Si non merentur Dauidis ad lyram
Quos vel Sacerdos, vel lyricen canat:
Fortaſſe vatibus placebunt
Oenotriæ, Dominæq́, Romæ.
Cantare vates quilibet eſt potis
Vel digna Phœbô, Palladis aut choro:
Cui Pindari dedit canorem
Calliope, aut numeros Maronis.

AD CLEMENTEM VIII. Pontificem Opt. Max.

Si mi ſauerent Pierides nouem,
Quæ conſuerunt carmina vatibus
Dictare: Dirceo boatu
Aera per liquidum tonarem
Tuos honores Maxime Pontifex,
Tuasq; Laudes innumerabiles:
Conarer atque Sanctitatem
Perpetuis memorare chartis.
Id commeretur nam pietas tua,
Et ſumma rerum cognitio, & fides
Aſtræa quam ſoror triumphat
Iudicijs ſociare rectis.
Sed Muſa noſtri debilis ingeni
Apis Matinæ more legens ſuos
Vt aſſolet, faui liquores,
Repit humi Calabros per hortos:
Tantum nec audet dicere Principem,
Qui ſceptra Chriſti, rē gerit, & vicem,
Suoq; ſede in Vaticana
Arbitrio moderatur orbem.
Prece irremiſſa te reuerens rogat,
Verſu ſonantem partenue, & leue,
Vt alterum legas libellum,
Qui venit e patria Milonis.
Nos forſan olim præſidio tuo
Fulti, canemus Pindarica lyra
Maiora multo quam ſolemus,
Pontificum auxilio carentes.

Ad eundem.

Antiquiorum Pontificum decus
Non abſque Chriſti numine Pontifex
CLEMENS, habenas vnus orbis
Qui imperio moderaris æquo,

Tibi

Tibi ſorores Pierides agunt
Grateis, quod æris prodigus, exules
.Inſanientes vt Gigantes
Eijcis Oenotrijs ab oris
Vſque ad nigrantis regna Proſerpinæ:
Vrbeisq; ſeruans innumerabiles
A ferro, & igne Barbarorum,
Eripis agricolas ab vngue,
Et fauce gentis tam temerariæ.
Quæ freta belli turbine, quæ tumens
Succeſſibus lętis, ſtruebat
Exitium populo Quirini.
Es dignus amplis laudibus, es nouis
Modis canendus cuncta per oppida,
Fulgore quæ luſtrat coruſcis
Vectus equis per innane Titan.
Pompeius olim ſic Cilicas feros
Magnus fugauit de ſupero mari:
Sic Spartaci Craſſus chelydros
Auſpicijs pepulit ſecundis.
Gens inquietis concita Erinnybus,
Magnum Latinis intulerat metum:
Sed cęſa (ſic volente Chriſto)
Ore ſolum tetigit cruento.
Quot vſſit vrbeis? quot gladio viros
Stricto innocenteis ſuſtulit? hoſpites,
Ciuesq; quot mulctauit ære,
Virginibus rapiens honores?
Quid non malorum pertulit Auſonis?
Quæ cędis expers patria? quis locus
Immunis inſanæ rapinæ?
Quæue Deûm caruere flammis
Aedes? minari ferrea vincula
Sciarra princeps perfidus anguium
Eſt auſus Vrbi, Chriſtianæ
Quæ baſis eſt fidei, decusq;:
Et noſter in qua non ſine gloria
CLEMENS Sacerdos Maximus Optimus
Dat æqua cunctis iura, crineis

Implicitus

Implicitus triplici corona.
Vitis repertor Bacche pater foras
Prodi beata cum Cerere e cauis
Truncis, ſequantur vos agreſtes
Quot pauidi latuere in antris,
Noſtros ocellis cernite liberis
Pagos: & agros reddite fertiles
Vt ante frugibus, necantes
Et lolium, & ſteriles auenas.
Tutus colonus rura perambulat,
Tutusq; ciuis degit in vrbibus,
Mira arte ſublata latronum
Illuuie, profugûmq; peſte.
Tutum & viator carpit iter ſuum,
Tutisq; merces abdit in oppidis.
Mercator omnis: nec capellæ
Inſidias metuunt luporum.
Hinc alma magnis iuncta Quiritibus
Te Roma tantis tollit honoribus,
Ripas nec extra fuſus agris
Dilluuiem Tiberis minatur.
Perge oro Princeps Maxime Principum
Gregem ſalubri paſcere gramine:
Sic namq; non horreſcet vrſos,
Nec colubros, rabidasq; tigres.
Et nos profeſtis lucibus, & ſacris,
Tuo feremus munera numini:
Longos & annos, & ſalutem
Perpetuam tibi comprecati,
Ad vſque olympi te aſtrigeras domos
Plectris vehemus dulce ſonantibus,
Te confitentes eſſe certum
Præſidium populi fidelis.

In die feſto Natalis Chriſti, Dei, & Domini noſtri.

Procul hinc abite Muſæ
Vatum Deæ priorum,
Nihil eſt opus fauore

Veſtro

Veſtro mihi canenti.
Chriſtus Deus redemptor
Mortalium, piusq́;
Rex, & pater virorum,
Quod ordior, ſecundet,
Noſtrisq́; rebus adſit.
Auguſtus orbe toto
Potitus, vt monarcha
Mandauerat, quot eſſent
Gentes vbiq́;, nomen
Vt ederent, genusq́;.
Maria virgo & eius
Sponſus ſenex Ioſeph
Venere ob hoc ad vrbem
Bethlen: ſed ob cateruas
Tot ciuium, remotis
Quæ venerant ab oris
Domum diebus illis:
Quum nullus hic vacaret
Locus: domusq́; nulla
Caperet pios amantes:
Se contulere ad antrum
Huic oppido propinquum.
Atque hic pudica virgo
Furente vento, & anno,
Puerum dolore nullo
Peperit: repente cœlo
Demiſſa lux ab alto
Refulſit, & tenebris
Pulſis, domum repleuit
Splendore fulgurante.
Veneranda virgo natum
In fœneo cubili
Præſepij locauit.
Hinc bos, & hinc aſellus
Dominum Deum iacentem.
Lętantur intuentes,
Et ſupplices adorant.
Balantium magiſtri

Stupnere

Stupuere luce viſa:
Simul at nimis ſonoras
Senſere cantiones,
Quas Angeli canebant
Hunc ad modum per auras.
Sit gloria in alto olympo
Deo omnium ſatori:
Viriſq; pax ſit illis,
Quorum optima eſt voluntas
Spatioſo in orbe terræ,
Multo magis timebant.
Tunc vnus e cohorte
Cæleſtium profatur.
Nolite fidi agreſtes
Timere: namq; vobis
Annuncio peringens
Ego gaudium. ſub illa
Humili caſa, & puſilla
Hac nocte natus infans
Eſt ille, quem prophetæ
Sacro furore pleni,
Vobis tot ante ſeclis
Cecinere. Vos amici
Deo quibus volente,
Primum datur videre
Regem, Deumq;: greſſu
Ite hinc cito, & puellum
Veneramini: locutus
Hæc Angelus receſſit.
Illi nihil morati,
Viam ocyus vorarunt,
Puerumq; tecto in illo
Præ ſe nihil ferente
Mortale, quam figuram,
Mirantur obſtupentes.
Tacentibuſq; cunctis,
Sic ore fatur vnus
De ruſticis. Beata
O ter quaterq; virgo,

Hac

Hac nocte quæ tuliſti
Hominem, Deumq; nobis,
Diuina ſigna ſancti
Cognoſcimus decoris,
Fatemur eſſe verum
Regem, Deumq; noſtrum:
Nos millies beati
Etiam ſumus, videndi
Conceſſa queîs poteſtas
Eſt omnium parentem.
Sic fatus ille, regem
Supplex adorat: omnes
Imitantur hunc agreſtes,
Redeuntq; læti ad ædes
Suas, Deum canentes.
Orientis aſt ab oris
Stellam Magi ſecuti
Splendore fulgurantem,
Dona (vt decebat illos
Reges nimis potentes)
Cum thure myrrham, & aurum
Infantulo tulere:
Monitiq; nocte in atra,
Ne regiam redirent
Herodis ad tyranni,
Alia via paternas
Rediere læti ad oras.
Rex impius necari
Iubet illico immerentes
Infantulos: queruntur
Matres ſuos puellos
Rapi ad necem innocentes.
Monitus ſenex Ioſeph
De nocte per ſoporem
Ab Angelo, hinc abiret:
Infantulum tenellum
Genitrice cum Maria
Fugiens, cito ad fluenta
Nili tulit. Puellæ

Pueriq́; quot Crotonis
Piæ tulere matres,
Hunc candido lapillo
Feſtum diem notate,
Et laudibus viciſſim
Hunc aureum puellum
Ad aſtra ferte: namq́;
Peccata noſtra tollet:
Et nos beabit omneis.

In die feſto Epiphaniæ.

Deus redemptor gentium,
Qui de beata Virgine,
Operante ſancto Spiritu
Es ortus, & viſibilis
Es factus hoc feſto die,
Tuos fideles ſeruulos
Qui te vocamus ſupplices
Ad cuncta noſtra incommoda,
Tuo tuere numine:
Audi preces fidelium,
Et vota ſupplicantium.
Quum tres periti ſyderum
Nouere reges optime
Ex fulgurante ſtellula,
Clarisq́; vatum vocibus,
Quas ante multo fuderant
Sancto repleti numine,
Quod eſſet infans editus,
Qui natus ante ſecula,
Cum patre, Sancto & Spiritu
Nutu creauit omnia,
Lares relinquunt patrios,
Septiq́; turba maxima
(Vt mos requirit regius)
Carpunt iter velociter,
Breuiq́; tuti ad oppida
Se conferunt Iudaica.
Hic de puello Principe

Nato

Nato requirunt: auſpices,
Scribæq; docti plenius
Quod expeteſſunt, indicant.
Magi triumphant gaudio,
Petuntq; recto tramite
Bethlen: videntq; vt antea
Lumen coruſci ſyderis,
Quod tecta Chriſti prodidit:
Nam conſtitit (mirabile
Viſu) ſuper cubiculo:
Sub quo latebat inclytus
Chriſtus creator omnium.
Intrant Magi cauernulam,
Cernuntq; cum puerpera
Sancta puellum regium.
Curuato vtroque poplite
Mox procidunt, & ſupplices
De more adorant paruulum,
Illumq; donant munere
Suo ſeorſum quilibet.
Et per quietem ab Angelo
Docti, nefandi, & perfidi
Ne regiam reuiſerent
Herodis amplius: mala–
Qui fraude Chriſtum perdere
Parauerat. ſunt altera
Via reuerſi ad patriam.
Inſtructus ipſe cœlitus
Nutritius, contenderet
Ad arua Nili: paruulo
Sumpto, & beata virgine,
Huc protinus ſe contulit.
Pueri & puellæ candidæ
Meæ Crotonis, debita
De mane quæſo, & veſperi,
Ad aſtra laude tollite
Diem hunc: benignus agnitus
Quo Chiſtus eſt a regibus,
Tingensq; corpus flumine

Iordane,

Iordane, noſtra vulnera
Lauit: parentis amputans
Primi ſcelus nefarium:
Aquamq́, vertit in merum
In nuptijs, ſtupentibus
Quot intueri contigit
Mirabile hoc ſpectaculum.

Ad perilluſt. Io. Andream Peluſium ſui fratris filium, & Iuriſconſultum egregium.

In mortem Chriſti Dei, & Domini noſtri.

Matres viriq́, flete,
Nullusq́, ſit dolendi
Finis, modusq́, vobis
Si corde quid ſub imo
Pietatis eſt relictum.
Nam pro ſalute noſtra
Moritur Deus. profani
Abrahamidæ ſceleſto
Prodente Iuda in horto
Illum oſculo, catenis
Ligantq́, vinciuntq́,
Thrauntq́, vinctum ad Annam,
Caiphamq́, morte dignum
Vno ore, voce & vna
Hebrea turba clamat.
Ad Præſidem Pilatum
Hinc deferunt: at ille
Flagris fere peremptum
Iubet impius necari,
Cruciq́, figi vt exlex,
Latroq́, fraudulentus.
Cohors proterua, Chriſtus
Quum ferre non valeret
Crucem labore feſſus:
Cyrene in vrbe natum

Cogit Simona ferre,
Ad vſque deſtinatum
Cędis locum futuræ .
Petrus parum decore
Suum negat magiſtrum :
Fugiuntq́; chari alumni
Illuc , & huc per agros
Perterriti timore .
Ibas benigne Ieſu
Tunc ad necem , tenellus
Vt agnus ad ſecurim ;
Fit obuiam verenda
Veronica, & cruore
Faciem videns madere ,
Tergit : tuiq́; imago
Velo relicta manſit.
Montis iugum vt ſubiſti,
Tua membra veſte nudat
Lictor, manus & ambas
Figit , pedesq́; clauis.
Tandem cruci tremendæ
Infixus, eleuaris
Inter duos latrones.
Tuum corrona ſacrum
Spinis caput cruentat;
Inſultat hinc ſatelles :
Hinc ſæua turba ridens
Ait. Scelestus iſte
Dum ſe patris ſuperni
Natum aſſerit, facitq́;
Regem boni Iſraëlis,
Seruauit hos, & illos,
Seruare ſe nequiuit.
Si natus eſt vt infit ,
Ex maximo parente,
Deo omnium ſatore,
Nunc ſtipite hoc ab alto
Deſcendat, & repente
Iudæa credet illi.

Gemebunda

Gemebunda mater aſtat
Hic ad crucem, rogatq́;
Viros feros, trucesq́;,
Pro filio parentem
Figant cruci. aſt Ieſus
Illam intuens, Ioanni
Commendat: & liquorem
Sitiens aquæ petiuit.
Crudelis, & nefanda
Gens illico acre acetum,
Illiq́; fel bibendum
Affert: quod ille guſtans,
Potare mox recuſat.
Miles rapax, feroxq́;
Partitus eſt amictus,
Sortitus ante veſtem,
Miro decoro, & arte
Pia a parente textam.
Perfecta cuncta poſtquam
Cognouit eſſe patris
Mandata: voce magna
Clamans, repente vitam
Fudit: fragore ſummo
Sonuere ſaxa: Titan
Eſt verſus in tenebras,
Noctem ferens diei.
Tellus tremit: reſurgunt,
Videntq́; rurſus auras
Has mortui: profana
Hebrea turba Chriſtum
Verum fatetur eſſe
Deum, Deiq́; natum.
Nepos perite iuris,
Virûmq́; candidorum
Studioſe, ſi vt parentem
Me diligis, colisq́;:
Mecum dolenter vna
Venerare ſacra in æde
Crucis arborem, coronam:

 Haſtam,

Haſtam, flagella, clauos
Chriſti cruore tinctos.
Peccata namq; noſtra
Fuere cauſa mortis
Eius: rogemus vſque
Nos ſoſpitet: ſuoq;
Præſens tegat fauore.

In Flandrohęreticos.

Aeterne Chriſte cuncta qui e cœlo vides,
Et cuncta quæ ſunt, temperas:
Suo furori Belga laxat lintea,
Turpata ſulcans æquora
Errore fœdo: quem Lutherus impius
Seuit per vrbeis Belgicas:
Nil iuſſa curat, quæ Vicarius tuus,
Noſterq; Summus Pontifex
Dat Chriſtianis gentibus: cęde omnia
Auget, replet: Epiſcopos
Et monachos, & virgines ſanctiſſimas
Mactat, trucidat, enecat:
Nefanda cuncta excogitat: ſęuiſſime
Excogitata perficit:
Aedes Deorum fundo ab imo diruit:
Araſq; ſacras deijcit:
Exurge fortis, funditus propaginem
Iſthanc profanam demete:
Vt noſcat hoſtis, eſſe te ſolum Deum,
Qui iura das mortalibus:
Ac vim paueſcant impij: tuum pij
Ad aſtra nomen euehant.
Canent fideles te bonis placabilem:
Maliſq; formidabilem:
Tuos amicos qui eripis moleſtijs:
Et clade iniquos obruis.

Ad Deum Omnipotenrem.

Deus creator omnium rerum precor,
Tuum tuere ſeruulum:

Ne

Ne mecha turpis, aut adulter impudens
Perdat dolo, & mendacijs:
Ad te recurrit ceruus vt ſiti furens,
Ad dulcis vndæ riuulos:
E tot periclis libera miſerrimum,
Illumq́, mitis reſpice:
Per alta ſolus Alpium cacumina,
Inhoſpitalem & Caucaſum,
Ibit bacillo numinis nixus tui,
Nullum timens periculum.
Deſcende cælo ſumme rector Cælitum,
Dextramq́, da: laudes tuas
In æde dicet mane ſiccus: vuidus
Cantabit hymnos veſperi.

In die feſto aſcenſus Chriſti, Dei, & Domini noſtri.

Poſtquam redemptor gentium ſurrexerat
A mortuis, denos quater
Soles peregit cum ſodalibus ſuis,
Et cum beata Virgine,
Omneis coëgit montis ad cacumina
Glaucis oliuis conſita.
Indutus alba dein Ieſus ſyndone,
Conueſcitur cum cęteris:
Vbi eſt remota menſa: dixit clarius:
Audite fratres optimi.
Satis ſuperq́, ſum moratus in ſolo,
Magiſter & veſter fui:
Meus creator omnium rerum pater
Quæ Sole ſunt ſub igneo,
Iubet reuertar ad paternam regiam,
Domosq́, Olympi fulgidas,
Pacem meam relinquo vobis omnibus,
Meamq́, vobis ſpondeo
Dextram daturum ſemper in periculis,
Opemq́, rebus arduis:
Legis nouæ per orbis omneis angulos
Vulgate ſancta dogmata;

Docete

Docete cunctos : iſta qui ſuſceperit,
Luſtratus ante flumine
Baptiſmatis, fruetur æuo Cælitum
In ſempiterna ſecula :
A languidis fugabit ægritudines,
Maloſq; pellet Dęmonas:
Venena ſi potarit : inde ſentiet
Nihil mali : faciliime
Linguis loquetur omnium mortalium,
Et verba eorum intelliget.
Sed hac ab vrbe nemo diſcedat, prius
Quam ſanctus ad vos Spiritus
Deſcendat: hæc locutus: intuentibus
Illis, polorum culmina
Scandit: meantem ſic ad aſtra Apoſtoli
Fixo intuentur lumine,
Stupent, manentq; nixi vtroque poplite,
Sanctiſq; poſcunt vocibus.
Patres vetuſtos liberos caligine,
Atque Inferorum carceres,
Secum ferebat arduum per æthera,
Vitæ ad perennis gaudia.
Poſtquam tribunal venit ad celſiſſimum,
Sedit patriſq; ad dexteram :
Turbata cernens pectora hinc ſodalium,
Demittit Angelos duos,
Qui veſte amicti candida, ſic inquiunt.
Quid hic magiſtrum lacrymis
Veſtrum vocatis intuentes ſydera?
Paterna regna poſſidet.
Cæleſte nunc vt iuit ad faſtigium,
Sic huc reuertet denuo.
Non ora mille, mille linguæ ferreæ
Narrare poſſent gaudia,
Quæ tunc poli dedere : quum rex inclytus
Sedes reuiſit patrias.
Quot ſunt cohortes Cælitum, quotq; agmina,
Illi fuerunt obuiam.
Duxit triumphum de ſubacto Tartaro

Victiſq;

Victiſq́ de rebellibus:
Fundere cantus Angeli dulciſſimos:
Fuitq́ plauſus maximus:
Vix hæc locuti ſunt pares iuuenculi,
Magnum volant per aera.
Spes ſola Chriſte gentium fidelium,
Nos adiuua, nos ſuſpita,
Tuo queamus adiuuante numine,
Ad tecta cœli ſcandere:
Et te videre glorioſum Principem
Cum patre Sancto & Spiritu.

Ad Marium Altimarum Neapolitanum.

Scire cupis, Romæ ceu viuam dulcis amice,
Paucis edo: vaco nocte dieq́ ſophis:
Et quãdo CLEMENS *rerum moderatur habenas,*
Atque tenet Chriſti ſceptra verenda manu.
Eſſe aliquid ſpero tantõ ſub Principe: doctos
Munificus tantum qui auget honore viros:
Inſcitiamq́ fugans ſacris ex ædibus: æquo
Reſpectat miſeras lumine Pieridas.
Quod ſi contigerit, reddam pro munere grateis,
Atque illum ut uerum numen in vrbe colam.

Ad Deiparam Virginem.

Virgo ſalus terræ, cœli nitidiſſima lampas,
Stella maris, terror Tartarei barathri,
Non ego poſco mihi Crœſiq́, Midæq́ talenta,
Nec mihi delicias quæro Syracuſias:
Iſta petant alij: quibus inſatiabilis auri
Eſt ſitis; & carpunt gaudia falſa Soli:
Cum ſano ſanam cupio mihi corpore mentem,
Nec ſine Apollinea degere in Vrbe lyra;
Et quidquid facio, placeat tibi candida Virgo,
Nec lædat nati numina ſancta tui.

Ad Romam.

Põtifice es felix CLEMENTE *et proſpera Roma,*
Namq́ ſalutifero gramine paſcit oues:

Atque Petri cymbam vigilanti ſemper ocello
Seruat & a pelago, ſeruat& a Borea:
Virtutumq; vnus cumulum complectitur omnem,
Legitimus ſedis rector Apoſtolicæ.
Pontifices illi cedant, Eccleſia mater
Quot tulit, & poſthac terra Latina feret:
Inſcitiam procul Vrbe fugans, dat magna laboris
Præmia iuſtificis, doctiloquisq; viris:
Et ne multa canam, et paucis mea carmina claudã:
Plusq̃ illi humanum eſt ingenium, et Genius.

De felicitate Romæ.

Romani imperij Roma eſt veriſſima ſedes,
Heroum, & regum tot generoſa parens:
A Duce ſyderibus quondam fundata ſecundis,
Marte grauis Latio quem pia virgo dedit.
Imperij faſces donec rexere Quirites:
Et Domina, & Princeps totius orbis erat;
Nunc pro ſemideis Ducibus, pro Regibus, effert
Summos Pontifices, Purpureosq; Patres.
Ergo regnat adhuc, omni regnabit & æuo
Relligione ſacra, Catholicaq; fide.
Namq; velint, nolint, Reges data iuſſa capeſſunt
Summi Pontificis, quem bona Roma parit.

Finis Secundi Libri.

Pag. 16.. pro *vacata*, lege *vocata*,